

К о м у н а л ь н и й з а к л а д
« П о л т а в с ь к и й П а л а ц д и т я ч о ї т а
ю н а ц ь к о ї т в о р ч о с т і
П о л т а в с ь к о ї м і с ь к о ї р а д и »

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

БУЛІНГУ

Що таке “булінг”?

Булінг (від англ. bully-хуліган, задирака, грубіян) – тривалий процес свідомого жорстокого ставлення, агресивної поведінки з метою заподіяння шкоди, викликання страху, тривоги, створення негативного середовища для людини.

ФОРМИ ПРОЯВУ БУЛІНГУ

- ✓ словесні образи, глузування, обзивання, погрози;
- ✓ образливі жести або дії;
- ✓ словесні та інтонаційні залякування;
- ✓ ігнорування, відмова від спілкування, бойкот;
- ✓ вимагання грошей, їжі, майна, псування речей;
- ✓ фізичне насилля, тобто дії, спрямовані на завдання болю чи тілесних ушкоджень (удари, штовхання, викручування рук, підніжки, побиття тощо);
- ✓ приниження через гаджети (через смс з мобільних телефонів, електронні листи);
- ✓ приниження у соціальних мережах.

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ БУЛІНГУ

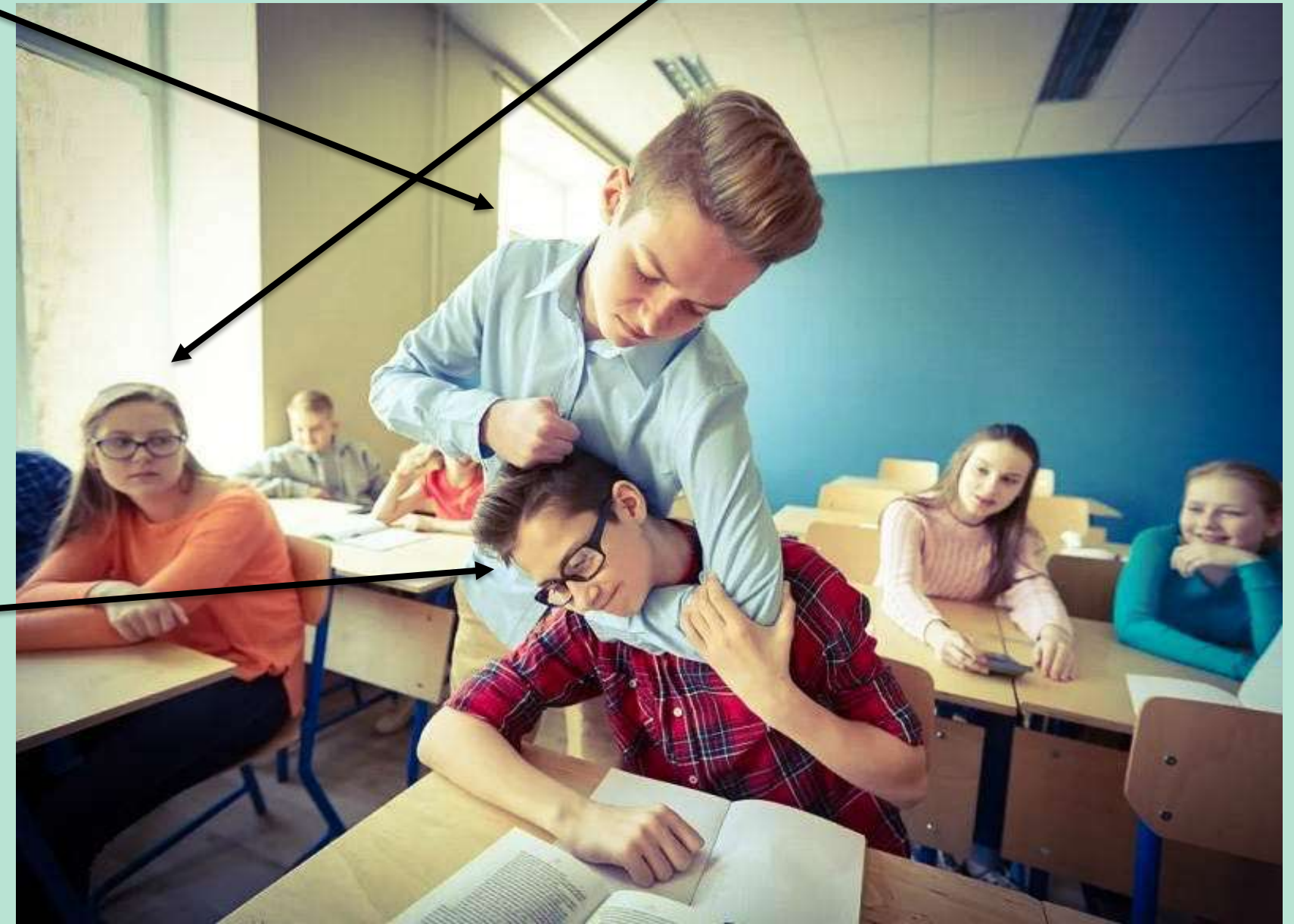
- ✓ помилкове уявлення про те, що агресивна поведінка допустима;
- ✓ бажання завоювати авторитет в очах друзів та однолітків, стати «популярним»;
- ✓ бажання привернути увагу дорослих;
- ✓ компенсація за особистісні невдачі;
- ✓ нудьга;
- ✓ заздрість, злість, жорстокість, підлість;
- ✓ тиск та жорстоке поводження батьків.

СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА БУЛІНГУ

ПЕРЕСЛІДУВАЧ
(БУЛЕР)

СПОСТЕРІГАЧ

ЖЕРТВА

ТИПОВИЙ ПЕРЕСЛІДУВАЧ (БУЛЕР)

- ПЕРЕСЛІДУЄ ВЛАСНІ ЦІЛІ
- ІМПУЛЬСИВНИЙ
- ВІДЧУВАЄ СИЛЬНУ ПОТРЕБУ ПІДПОРЯДКОВУВАТИ СОБІ ІНШИХ
- ЧАСТО ЗУХВАЛИЙ ТА АРГЕСИВНИЙ У ВІДНОШЕННІ ДО ДОРΟΣЛИХ (ПЕРЕДУСІМ БАТЬКІВ ТА ВЧИТЕЛІВ)
- ПОЗБАВЛЕНИЙ СПІВЧУТТЯ ДО ЖЕРТВИ
- НЕРІДКО МАЄ ФІЗИЧНУ ПЕРЕВАГУ ПЕРЕД ІНШИМИ

ВИДИ БУЛІНГУ

ФІЗИЧНИЙ
БУЛІНГ

→ фізичне насильство

→ сексуальний булінг

ЕКОНОМІЧНИЙ
БУЛІНГ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ БУЛІНГ

→ вербальний (словесний)
булінг

→ соціальний булінг

→ електронний булінг
(кібербулінг)

ФІЗИЧНИЙ БУЛІНГ

фізичне залякування, тобто активні дії, спрямовані на заподіяння фізичного болю та/або тілесних ушкоджень (дотики, штовхання, стусани, удари, побої, дії сексуального характеру)

ЕКОНОМІЧНИЙ БУЛІНГ

крадіжки, пошкодження одягу та будь-яких інших речей жертви, вимагання грошей, цінностей, відбирання їжі, будь-якого майна жертви

ПСИХОЛОГІЧНИЙ БУЛІНГ

насильство, пов'язане з дією на психіку, що завдає психологічну травму, шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно заподіюється вольова та емоційна невпевненість

Форми вияву:

- ✓ вербальний булінг
- ✓ соціальний булінг
- ✓ кібербулінг

ВЕРБАЛЬНИЙ БУЛІНГ

активні дії, спрямовані на завдання психологічної травми за допомогою словесних висловлювань, якими навмисно заподіюється емоційна невпевненість (обзивання, глузування, залякування, погрози, жорстокі висловлювання, які принижують честь, гідність, стать)

СОЦІАЛЬНИЙ БУЛІНГ

активні дії, які полягають у залякуванні з застосуванням тактики ізоляції (ігнорування, відмова у спілкуванні, бойкот, розповсюдження пліток).

Такий вид булінгу спрямований на «соціальне видалення»

жертви з колективу, переведення її у статус «білої ворони».

ЕЛЕКТРОННИЙ БУЛІНГ (КІБЕРБУЛІНГ)

активні дії, спрямовані на завдання психологічної травми шляхом приниження за допомогою мобільних телефонів, мережі Інтернет, інших електронних пристроїв (знімання на відео бійок чи інших принижень, цькування через соціальні мережі).

КОНФЛІКТ &

БУЛІНГ

ДЕ ПРОХОДИТЬ МЕЖА

КОНФЛІКТ

Конфлікт - це симетрія, в ньому беруть участь дві сторони, які можуть впливати на розвиток подій.

БУЛІНГ

Булінг - це асиметричні відносини, в яких влада та вплив є лише в однієї сторони - агресора.

КОНФЛІКТ

Часто після конфлікту
кожна сторона
відчуває докори
сумління та бере всю
відповідальність за
свої вчинки на себе.

БУЛІНГ

Буллер не відчуває
докорів сумління за
свою поведінку

КОНФЛІКТ

Конфлікти трапляються час від часу, зазвичай вони не є серйозними чи емоційно шкідливими для дітей

БУЛІНГ

Психічне чи фізичне насилля - спланована та цілеспрямована **повторювана дія.**

Булєр діє навмисне та свідомо.

КОНФЛІКТ

Конфлікт не
змушує людину
почувати себе
погано через те,
КИМ ВОНА Є

БУЛІНГ

Агресор прагне зробити жертві
боляче, залякати, принизити,
образити, переслідувати,
погрожувати.

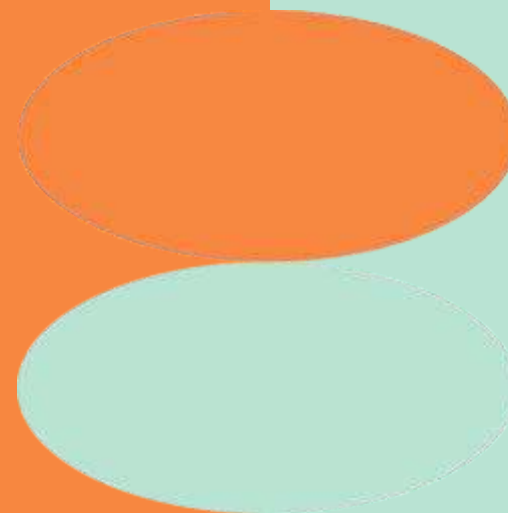
Дії агресора несуть серйозну
загрозу для фізичного та
психічного здоров'я жертви.

КОНФЛІКТ

Діти, які стали учасниками конфлікту, часто грають разом

БУЛІНГ

Учасники булінгу постійно ворогують та рідко (або зовсім) не грають/ не спілкуються разом.

КОНФЛІКТ

Конфлікти, як правило, випадкові, обидві сторони не мають злого умислу.

БУЛІНГ

Булери прагнуть самоствердитися за рахунок жертви

У жертви спостерігається бурна негативна емоційна реакція, тоді як булер отримує задоволення.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВИ НЕ ВПЕВНЕНІ, БУЛІНГ ЦЕ, ЧИ КОНФЛІКТ?

РАДИМО ПОСТАВИТИ КІЛЬКА ЗАПИТАНЬ ДЛЯ УТОЧНЕННЯ:

1

**Дитина була
раніше
жертвою чужої
агресивної
поведінки?**

2

**Наскільки сильно
переживає
дитина щодо
агресивної
поведінки до неї,
чи знає, як себе
захистити?**

3

**Чи складно дитині
самоостійно
зупинити
агресивну
поведінку
кривдника?**

**ЯКЩО ДИТИНА СТВЕРДНО
ВІДПОВІЛА**

**ХОЧА Б НА ОДНЕ З
ЗАПИТАНЬ, СКОРІШ ЗА ВСЕ,**

ВОНА ГОВОРИТЬ ПРО БУЛІНГ!

КОНКРЕТНИМИ ЗАСОБАМИ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ МОЖУТЬ БУТИ:

- ✓ вирішення проблеми, що стала причиною його виникнення;
- ✓ компроміс, що базується на взаємних розумних поступках;
- ✓ поступове згладжування протиріч;
- ✓ відсторонення конфліктуючих від безпосереднього спілкування на певний час, повне припинення стосунків між ними.

УВАГА!

Булінг ніколи не припиняється сам по собі.

**Потерпілому мають допомогти вчителі, батьки,
психолог, поліція та свідки.**

КОНФЛІКТ - НОРМАЛЬНА
ЧАСТИНА ДИНАМІКИ ГРУПИ,

А БУЛІНГ -

ПАТОЛОГІЯ ЇЇ РОЗВИТКУ

ВЧИМОСЯ РАЗОМ

**ДИФЕРЕНЦІЮВАТИ,
ВИРІШУВАТИ
БУЛІНГ ТА КОНФЛІКТИ**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!